
Porin kaupunkisuunnittelu
kaupunkisuunnittelu@pori.fi

Viite: Lausuntopyyntöne 7.4.2021

Asia: Tahkoluodon merituulipuiston laajennuksen osayleiskaavaluonnos, päivätty 17.3.2021

Tahkoluodon merituulipuiston laajennusta koskeva osayleiskaava on tullut vireille Porin kaupunginhallituksen päätöksellä 18.1.2021. Vuonna 2017 valmistuneen Tahkoluodon merituulipuiston 11 voimalaa sijaitsevat Tahkoluodon länsipuolella. Puiston laajennusta suunnitellaan olemassa olevien voimaloiden luoteis- ja pohjoispuolelle. Kaavassa osoitetaan kolme tuulivoimaloiden aluetta, 45 maksimissaan 310 metriä korkean voimalan ohjeellinen sijainti sekä ohjeellisesti merikaapeli ja sähköasema. Voimaloiden välinen etäisyys on vähintään 1 kilometri, mutta pääosin 1,5-2 kilometriä. Kaavan yleismääräyksissä on maininta tuulivoimaloiden vedenpinnan yläpuolisten osien purkamisesta kokonaan toiminnan loputtua. Kaavoitettava alue sijaitsee merellä lähimmillään 4 kilometrin etäisyydellä Tahkoluodon satamasta ja 30 kilometrin etäisyydellä Porin keskustasta. Lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat 5 kilometrin päässä ja lähimmät lomarakennukset 2,5 kilometrin päässä hankealueelta Iso-Enskerissä.

Tuulipuiston laajennushankkeen YVA-menettely on edennyt selostusvaiheeseen. Kaavatyössä hyödynnetään ympäristövaikutusten arvioinnin yhteydessä tuotettuja selvityksiä ja arviointeja. Yhteysviranomaisen laatima perusteltu päätelmä tullaan huomioimaan osayleiskaavassa ehdotusvaiheessa. YVA-hanketta varten on perustettu erillinen seurantaryhmä, jonka kokouksiin Satakunnan Museo on osallistunut. Lisäksi museo on osallistunut osayleiskaavan aloitusvaiheen viranomaisneuvotteluun 24.2.2021. Museo on antanut lausuntonsa sekä YVA-ohjelmasta että –selostuksesta kulttuuriympäristön ja maiseman suojelun osalta. Museovirasto toimii vedenalaisen kulttuuriperinnön osalta asiantuntijana sekä YVA-prosessissa että osayleiskaavatyössä.

Tahkoluodon merituulipuiston laajennusalue on pääosin ennestään kaavoittamatonta ja sijaitsee merkittäviltä osin myös Satakunnan maakuntakaavojen (kokonaismaakuntakaava, ympäristöministeriö vahvistanut 30.11.2011 ja vaihemaakuntakaava 1) tuulivoimaloiden alueiden ulkopuolella.

Suunnittelualueen läheisyydessä sijaitsee kaksi merellistä valtakunnallisesti arvokasta maisema-aluetta, Yyterin maisemanähtävyys ja Ahlainen, jotka on merkitty Satakunnan vaihemaakuntakaavaan 2 (tullut voimaan 1.7.2019) merkinnällä vma. Merkintään liittyy suunnittelumääräys. Lisäksi alueen läheisyydessä sijaitsee useita valtakunnallisesti merkittäviä rakennettuja kulttuuriympäristöjä (mm. Reposaaari, Mäntyluodon luotsi- ja satamaympäristö) ja pienempialaisia maakunnallisesti merkittäviä kulttuuriympäristöjä Porin saaristossa. Valtakunnallisesti ja maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt on huomioitu Satakunnan vaihemaakuntakaavassa merkinnällä kh. Lisäksi tuulipuiston laajennuksen itäinen osa sijoittuu aivan vuonna 2011 perustetun Selkämeren kansallispuiston tuntumaan. Kansallispuistoa ei ole osoitettu maakuntakaavoituksessa.

YVA-menettelyn yhteydessä merituulipuiston laajennuksesta on laadittu näkymäalueanalyysi ja maisemavaikutuksia on havainnollistettu valokuvasoittein. Lisäksi maisema- ja kulttuuriympäristövaikutuksia on arvioitu YVA-selostuksessa edellisten pohjalta sanallisesti. Satakunnan Museo on YVA-selostuksesta 27.4.2021 antamassaan lausunnossa ottanut kantaa havainnollistamisen ja arvioinnin riittävyteen ja luotettavuuteen ja pitänyt arviointia kattavana ja totuudenmukaisena ja havainnollistamista riittävänä.

Satakunnan Museolla ei ole huomautettavaa osayleiskaavaluonnoksen merkinnöistä tai määräyksistä. YVA-selostuksesta antamassaan lausunnossa museo puuttui tuulivoimapuiston laajennuksen hankevaihtoehtoihin ja piti vaihtoehtoa 2 huonompana etenkin Ahlaisten valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen kuuluvien saarten ja Selkämeren kansallispuistoon kuuluvien retkeilysaarten maiseman kannalta. Museo pitää suotavana vaihtoehdon 2 mukaisen itäisen tuulivoimaloiden alueen (tv5) poistamista kaavasta, mikä vähentäisi hankkeen haitallisia maisema- ja kulttuuriympäristövaikutuksia ja myös yhteisvaikutuksia mantereella sijaitsevien ja sinne kaavoitettujen tuulivoimapuistojen kanssa.

Kantaansa museo perusteli YVA-selostuksesta antamassaan lausunnossa seuraavasti: Koska kyseessä on avoimelle merelle suunniteltavat erittäin korkeat tuulivoimalat, tulevat ne näkymään merellä saariston metsäisiä alueita lukuun ottamatta hyvin laajalti, minkä YVA-selostuksen sivun 115 näkyvyysaluekartta selkeästi kertoo. Hankkeen suurimmat vaikutukset näyttäisivät kohdistuvan Porin edustan merimaisemaan sekä Tahkoluodon pohjoispuoliseen saaristoon, joka kuuluu osittain Ahlaisten valtakunnallisesti arvokkaaseen maisema-alueeseen ja

osittain Kokemäenjoen jokisuun kalastajatilojen ja Anttooran maakunnallisesti merkittävään kulttuuriympäristöön.

Satakunnan Museolla ei ole toimialansa puitteissa muuta huomautettavaa kaavaluonnoksesta.

Satakunnan Museo

Museonjohtaja Johanna Jakomaa

Tutkija Liisa Nummelin

Tiedoksi

Varsinais-Suomen ELY-keskus/kirjaamo, Katariina Alaspää, Frans Duldin
Satakuntaliitto/kirjaamo, Anne Savola, Anne Nummela, Susanna Roslöf
Museovirasto/kirjaamo, Maija Matikka
Porin kaupunkisuunnittelu/Juha Mäkelä

Tämä asiakirja on hyväksytty sähköisesti Porin kaupungin asianhallintajärjestelmässä